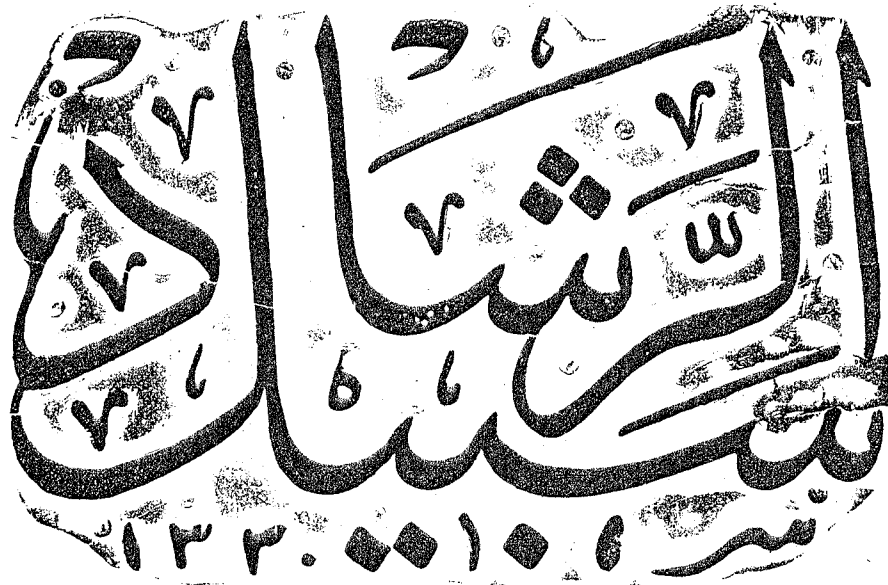

آبونه نمره ۱ : هر بر ایچون
سنه لکی (۴۰۰) آلتی ایلنی
(۲۲۵) ممالک اجنبیه ایچون
سنه لکی (۴۵۰) ، آلتی آیلنی
(۲۵۰) غروشدرد.

نسخه سی ۷،۵ غروشدرد .
سنه لکی ۵۲ عدددر .

اداره خانه : باب عالی جاده سنده
رشید افندی خائنده

اخطارات
آبونه بدلی پشیندر .

مسلكه موافق آثار مع المنونیه
قبول اولنور . درج ایدله بن
یازیلر اماده اولنماز .

والله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم

باش محرر
محمد ماکف

صاحب و مدر
اشرف ادیب

آبمون اهدکم سیل الرشاد

ادرس بدیلنده ایریجی
۵ غروش کوندردملیدر .

مکتوبلرک امضاری واضح
واوقوناقلی اولسی وآبونه
صره نوسروسی محتوی
بولونسی لازمدر

ممالک اجنبیه دن آبونه
اولنرک آدرس لرینک
فرانسه زجه یازلسی رجا اولنور .

یاره کوندردلدیکی زمان نهیه
دائر اولدینی بیلدیرلسی
رجا اولنور

اخلاق در ساری

دیانت ریاستی هیئت مشاوره‌سی اعضا سندن فاضل محترم آقاسه کیلی احمد هدی افندی طرفندن اخیراً بعنوان ایله مهم برائثر اولومشدر. اخلاق در ساری (دین در ساری) نك ايكنهي كتابي تشكيل اينكده در. اثر ك ماهيتي حقنده بر فكر ايدينه بيلمك ايچون مقدمه سني هينا نقل ايديبورز :

« لقد خلقنا الانسان في احسن تقويم . ثم رددناه اسفل

سافلين الا الذين آمنوا وعملوا الصالحات فلهم اجر غير ممنون [۱]

انسان نه غريب بر خلقته مالك در. اونك خصائصي تدقيق ايدنلر ايچون عقول ادراك ماهيتده حيران بر اقاچق خارقه لر كورمه مك ، افكاره دهشت ورن بر طاقم حالاته شاهد اولماق قابل دكلدر .

تجربى حقيقت استعداديله مجبول ، نامتناهي بي ادراك ايتك حرصيله مفعول اولان انسان مخلوقات سائر دن متميز بر موقعه در .

خالق ذو الجلال انسانه ملكيله حيوانيت مرتبه سي آره سنده اويله بر موقع و ير مش كه اكر او موقعك حققي كر كي كي ادا ايدمك اولورسه ملكلر خادم آمالي ، فلكلر كينه پايه كالي اولور. فقط وظيفه

[۱] بو آيت جليله اخلاقك اس الاساسيدر . انسانك خلقتي ، حال وشائي ، وسيله سعادت نلر اولديني غايت بليغ صورتده افاده اينكده در . انسانك شرمه مبال اولديني ادعاسي دوغري دكلدر . انسان روحاً و بدناً ك كوزل ، اك مفضل ومكرم بر صورتده يارادلمش ، يرلده سيادت ، نامتناهي هواله كسب اطلاع ايدمك بر عقل ايله تكريم اولومش ، شانه لايق اولاجق مرتبه كال رفته تعالى ايچون لازم كن قابليت واستعداد كنديسنه و يرلمشدر . فطرت اصليه سني محافظه ايندكه خير و فضيلتدن انحراف ايتز . ايسته « لقد خلقنا الانسان في احسن تقويم » نظم جليلي بورايه اشارتدر . فقط انسان مغلوب هوساتي اولورسه مقتضاي فطرت كنديسي ايچون مقدر اولان مقامه يوكسلمك شويله طورسون ، اسفل سافلين حيوانيته سقوط ايدر كه ثم رددناه اسفل سافلين « بوني كوستريور . انسانك دركه حيوانيته سقوط ايتمه رك كنديسي ايچين مقدر اولان غايه كاله يوكسلمه بيلمسي ايمان وعمل صالحه متوقف اولديني ده « الا الذين آمنوا وعملوا الصالحات » نظم جليلندن مستفاد اولمقده در. دركه حيوانيته سقوط ايتمه مك ايچين شرط اساسي اولان ايماندن مقصد ؛ خير ايله شرك ، فضيلت ايله رذيلتك بيني نفسك يقيناً قارئي اولسي ، بو عالم موجودات اوزرلنده خيره راضي اولان ، لكن شرمه راضي اوليان ؛ فضيلتي ايسته ين ، لكن رذيلتي ايسته ين بر وجود مطلقك نكهبان بولنديني ينه او اطمئنان ايله بيلمك و انبياسني تصديقي اكلدر .

عمل صالحه كلنبر اولور . ذوق سليمك ، طبع مستقيمك رد اينديكي بر طاقم اعمال خيريه دركه انسان عاقله سته ، ملته ، بوتون انسانلره الحاصل خواص و هرامه نفقي دو قونان ، بلسنك امور و مصالحيله هم آهنگ بولونان اعمال در . هر دين صحيحك مرعيت احكامي زماننده امر اولديني عبادات صحيحه ده بو اعمال صالحه دن در . شو حاله انسانك سعادت ، اخلاق عملي نك كوسترمكده اولديني وظائف بشريه بي حسن صورتله ايفا ايتك اولديني بو آيت كريمه دن مستفاد اولمقده در .

انسانيه سني ايفاده قصور ايدر ، نفس اماره نك تحكمي آلتنه كبره جك اولورسه اويله سافل بر در كه يه دوشركه بهايكك ال باياغيسي بيله سفليتك ، ذللك بو درجه سندن استه كراه ايدر .

ايسته انسانك نصيب ازليسي بودر . خالق حكيم تا ازلدن تقدير ايدر ك ، شانه لايق اوله جق مرتبه كال و رفته تعالى ايچين لازم كن قابليت واستعدادي انسانه و ير مشدر .

آدمي زاده طرفه معجونست از فرشته سرشته و از حيوان
كر كند ميل اين شود يه ازين وركند ميل آن شود بداز آن

مع مافيه جناب حقك ، بر طرفدن تصور ايديله بيله جك مراتب فضائلك كافه سنك فوقه چيقه بيله جك اهليت واستعدادده ياراندني انسان طوغري يولدن انحراف ايدر سه دركات رذائلك اك بست پايه سقوط ايدمك . انسانك سعادت كنديسنه و يرلن قابليت واستعداد ايله چاليشوب كنديسي ايچين مقدر اولان او موقع بلندي احراز ايتكدر . او مرتبه يه واصل اوله بيلمك ايسه تربيه نفس ايله ، تهذيب اخلاق ايله ، قواي فكريه بي اعمال ايدر ك اونك ثمرات نافعه سني اقتطاف ايله اله ايديله . بيله جكنده بوتون حكما متفق اولديني كهي اسلام ده بوني فاطمدر . (قد افلح من زكها وقد خاب من دسها - قرآن كريم)

بنابر ين انسان كنديسي ايچين مقدر اولان غايه كاله ايصال ايدمك جك طريق ، ديندن مستفاد اولان اخلاقدر .

اخلاقك منشأى حقنده بر چوق نظريه لر سرد ايدلمش اولديني معلوم در . بونكه بر ابر اخلاقك منشأى حقنده صاعلام بر فكر ايدينه بيلمك ايچين نظر لر يميز بشريتك ادوار سابقه سنه ارجاع ايتمه من لازم در .

في الحقيقة انسان نظر تجريسي اعصار سالفه انسانيتدن هانكيسنه دوغرو ارجاع ايدر سه . ايتون اونلرده خير و شر ، فضيلت و رذيلت مفهومه دائر بر شينه تصادف ايدمكدر . بشر ؛ اك ابتدائي دوره لرلنده بيله مادياتك ماوراسنده بر طاقم حقايق اولديني آكلامش ، اعمال و اشيا آره سنده كي خير و شري ، حسن و قبيح - سويه ادراك نسيبته - تميز ايله مش ، بوتون حركات و سكناتنه حاكم اولان بر قانون اخلاقيتك لزومي حس ايتمشدر . فضيلت و رذيلت حسي بشريت قدر قديم در .

بناء عليه بر حقيقت اوله رق دي به بيلير كه : حيات بشري تنظيم ايدن معاملاتك قوانين ناظمه - في انسانلره ايلك تعليم ايدن « دين » اولديني كهي ، قوانين اخلاقيه بي ، واجبات انسانيه بي تعليم ايدن ده ينه « دين » در . بونلري بشريت وحى الهى ايله اوكرنمشدر . شكل نه اولورسه اولسون ، مبادي نه قدر ايلري - كتورولورسه كتورولسون هر حاله بونك منشأى تلقين سماوي در . بوجهتله دركه بعض محققين حكما دينك خارجنده هيچ بر اخلاق تصور ايدمه مكدده در . ذاتاً هر دينك اركان اساسيه سندن برخي ده قواعد اخلاقيه تشكيل ايتمي ، و

جکدر . دین دن آیری بر اخلاقك عقول صحیحیه کوره قیق ، حق وجودی بیله یوقدر ؛ اساساً دین دن آیری بر اخلاق ، حد ذاتنده اخلاقك فقدانی دیمکدر .

ایشته « اخلاق درسلی » نك استهداف ایلدیکی غایه ، « دین اسلام » ك نظری و عملی بالجله قوانین اخلاقیه بی جامع ، وجانب انسا- نیه نك هر نوعی محتوی بر « دین اخلاق » ، بر « دین اكل » اولدیغی و بناء علیه اسلامده « دین » دن آیری بر اخلاقك موضوع بحث اولامیه جغنی کوسترمك و بو صورتله کنجلكی ایقاز ایلکدر . بونك ایچین اولا فلسفه نك قبول ایله مش اولدیغی مبادی اخلاقیه و بونك دین اسلامده کی موقی ؛ ثانیاً اخلاق عملی به اسلامك ویردیکی اهمیت تفصیل ایدلمش و اك صوك نظریه لرك بیله اسلامك اخلاق دستورلری قارشیسینده چوق ناقص اولدقلری کوسترلمشدر . چونکه نظریات فلسفیه پایه سی ویریلن بریغین طیشی یالیزلی افکار بشریه به قایلوب ده دین الهینك حقایقندن فی خبر قاتق هیچ شبه یوق که عقلادن کچین ، منوراندن صاییلانلر ایچین عفو اولتور شیردن دین .

« اخلاق درسلی » نك یکانه مأخذی « کتاب الله ایل » « سنت رسول الله » در . فکر لریمز دوغرودن دوغرویه بواکی منبع ایله تأیید اولونمش ، داها دوغروسو بونلردن ملهم در . آقسه کیلی

احمد محمدی

آذربایجان ناصل روسو شمشیر بیور

استانبولده چیقان یکی قافقاسیا غزته سی یازیور :

تورک - یهودی عهد اورتک تأسیسی . — « آذری تورکرینك دوغما یوردلرینی اللرندن آلارق اوتوران ، آذری کویلو و عمله سنی قورو داغله سورمکه ایکنجی برداغستان یارادان ، ایکنجی بر (ترمك) و (قوبان) ، ایکنجی بر « قافقاسیا خطی » وجوده کتیرن موسقوا ، روسلر ایله تورکرلر آراسنده سیاسی عداوتلردن باشقه درین ملی - اجتماعی بر اوچوروم آچمش و بو ایکی ملتی بر قاتلی دشمن وضعیتنه سوققدن باشقه بر نتیجه آلدله ایتمه مشدر ، ظن ایدرم .

« مدنی خرسیتیان » دنیاسنك هر طرفنده یهودی ملتته یرنك و طار ایکن شرق - اسلام مملکتلرنده ، اوچله دن آذربایجانده سربست و آسوده بر حیات سورویور ، حتی ملی آذربایجان پارلماننده یهودیلردن مبعوث موجود اولوب ، آذربایجان دولت مؤسسسه لرنده یهودیلره قاپولر آچیق ، مکتب ، ملی علم و عرفان ایچون هر برحق و حقوقه مالک ایدیلر . آذربایجان تاریخی هیچ بر زمان « تورک - یهودی اختلافی » فی خاطر لاماز . بویله ایکن بوکون موسقوا جهانگیرلرینك ، صلح و مسالت « سیاستری سایه سنده آذری تورکرلر بو ملته درین بر نفرت ، کین و عداوت بسله مکده در .

آذری تورکرلرک اوک صیراده دوران رهبرلرینی ، جنرال ، محرم ، سیاسی آدم لرینی ، ناظر ، ضابط و عسکرلرینی یوزلره قتل و اعدام ایدن بر یهودی - حاجی الپاس ایدی . بوکون آذربایجان چه قاسنك رئیس معاوی (قوبه رقون) یته بر یهودیدر . آذربایجان قوا و پهراتیف اقتصاد و سائر ساحه لرنده حاکم اولانلر .

صوك پیغمبر حضرت محمد (صلی الله علیه وسلم) افندمرك « بن آتجق مكارم اخلاقی تماملامق ایچین بعث اولوندم » بیورمالری ده بونك دلایل باهره سندن دكلی در ؟

بونك ایچین دركه : خواص و عوامی حیران ایدن فضیلتلرك ادوار انكشافی دائمی عقیده و ایمانك قوتلی اولدیغی زمانلره تصادف ایتمش ؛ بالمکس قبلرده ایمانك کوشه مکه باشلا دیغی دورلرده ایسه قواعد اخلاقیه ده تأثیرینی غیب ایده رلر ذائل و قبايح جمعیه حکمران اولمشدر . دین ایله اخلاق آرمه سنده کی بو روابط قویه ده اثبات ایدیورکه اخلاق ، دیندن مستفاددر . دینه مستند اولمایان اخلاق حقیقتده یوق دیمکدر .

اوت ، قواعد اخلاقیه هانکی قومده مطلوب اولان درجه سعادتی تکفلدن قاصر قالمش ایسه ، بو جهته کی نقصانی او قومك عقلاسی ، فلسفه سی ا کاله چالیشمشدر . فقط دین اوزرینه مستند اولما یوبده صرف عقله استناد ایدن قواعد اخلاقیه نام اکتش عظمه نشه یت ایچون هیچ بر وقت واجب الانباع اولامیه جغنی ده بدیهی در .

اخلاقون اسلامیه به کوره اخلاق دینه مستنددر . قاعده اخلاقی بی یالکز عقلدن دکل ، بلکه عقلك ارشادیه دین دن استنباط ایدیورز . اساساً دین اسلام بر دین اخلاقی در . دین اسلامده کی حکمت عملیه نك محتوی اولدیغی تفصیلات هر منصف مدقی حیرتله القا ایده جك درجه ده چوق در .

دین اسلام اك سالم ، اك متین بر فلسفه نك قبول ایده بیله جکی مبادی اخلاقیه دن هیچ برینی اهل ایتمه مش ؛ حریت ، مسئولیت ، وظیفه مبدلرینی اك واسع بر صورتده تقریر ایلش در .

علی الاطلاق اخلاقك دین دن آیری اولدیغی - و بزده ده آیری اولمق لازم کلدیکی - ادما ایتك ، اسلامك اساسی بیلمه مکدن باشقه برشی ایله تفسیر اولوناماز .

اسلامك وضع ایله مش اولدیغی نظریات اخلاقیه تدقیق ایدلدکن صوکره اسلامه قارشی بویله برادمانك غیر وارد اولدیغی قناعتنده یز . چونکه دین اسلام ، حریت شخصیه مبدائی اك قوتلی بر صورتده تقریر ، مسئولیت و وظیفه اساسلرینی تثبیت و نفوسی تذکیه ایدن ، قبلری لوٹ ردائلدن آزاده قیلان ، عقولی ضیای حق ایله تنویر ایله یز ؛ جمعیت بشریه نك محتاج اولدیغی هر درلو لوازمی تکفل ایدن ، معتقدلرینه بونون فروع مدنیه بی تلقی ایله امر ایدن بر دین کال و بر دین فضیلت در . هر درلو حکمتی شامل ، اتحاد سائق ، محبت و شفقت ، احسان و معاونته داعی بر دین عایددر .

بناء علیه ملتزمك اخلاق واجتماعیات سناحه سنده اعتلاسی ، اخلاق محمدیه بی کندیسنه رهبر حرکت اتخاذ ایله مسیله ممکن اولابیله .